

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE PERFORMANCE OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE
IN SCHOOLS UNDER CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ปาไลตา ดิ่งแตง^{1*}, ลินดา นาคโปย² และ พรทิพย์ อ้นเกษม²

Palita Tingtang^{1*}, Linda Narkpoy² and Porntip Onkasem²

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา 24000

²สาขาวิชาพื้นฐานและการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
ฉะเชิงเทรา 24000

¹Program in Educational Administration, Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University,
Chachoengsao 24000, Thailand

²Program in Foundation and Educational Administration, Faculty of Education,
Rajabhat Rajanagarindra University, Chachoengsao 24000, Thailand

*Corresponding Author: E-mail: palita.mook423@gmail.com

รับบทความ 7 ตุลาคม 2567 แก้ไขบทความ 25 ตุลาคม 2567 ตอรับบทความ 5 พฤศจิกายน 2567 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยการบริหาร 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ปรการศึกษา 2566 จำนวน 302 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหาร โดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคคล ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม ตามลำดับ 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ 3) ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เรียงลำดับตามอำนาจพยากรณ์จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านบุคคล ด้านภาวะผู้นำ ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม สามารถร่วมกันทำนาย การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 79.60 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานได้ คือ $Z'Y = .393Z_5 + .284Z_2 + .236Z_4 + .194Z_3 + .180Z_1$

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, โรงเรียนประถมศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) examine the level of administrative factors, 2) identify the operational level of internal quality assurance in schools, 3) determine the relationship between administrative factors and the operational level of internal quality assurance in schools, and 4) examine the administrative factors affecting the operation of internal quality assurance in schools under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2. The research sample consisted of 302 participants, including school administrators and teachers, obtained from Krejci and Morgan's table, and a multistage sampling. The instrument used for data collection was a set of questionnaires, with the reliability of 0.99. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The research results revealed that: 1) The administrative factors, as a whole and in each aspect, was at a high level, ranking by mean scores from high to low, including organizational culture, leadership, personnel, media and information technology, and environment, respectively; 2) The operation of internal quality assurance in schools, as a whole, was at a high mean score level. When ranking by mean scores from high to low, including operations based on the educational development plans, preparation of educational development plans, preparation of self-assessment reports, operational monitoring, formulation of educational standards, and educational quality evaluation and auditing, respectively; 3) The administrative factors and the operation of internal quality assurance in schools showed a high level of positive relationship at the .01 level of significance; and 4) The administrative factors affecting the operation of internal quality assurance in schools were arranged in order of predictive power, from highest to lowest, as follows: organizational culture, personnel, leadership, media and information technology, and environment. These aspects could jointly predict the quality assurance operation in schools at 79.60 percent and were able to formulate a predictive equation based on standardized scores as $Z'Y = .393Z_5 + .284Z_2 + .236Z_4 + .194Z_3 + .180Z_1$.

Keywords: Administrative Factors, School Internal Quality Assurance, Primary school

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 กำหนดไว้ให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้อยู่ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 ที่ว่าจะยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561, หน้า 8) แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570 ระบุว่า ผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้นในระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา แต่คุณภาพของคนไทยยังเป็นอุปสรรคต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานโดยกำหนดรายละเอียดใน หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, หน้า 10) สถานศึกษาทุกแห่งจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังที่ ทิพวรรณ

อ่วมทอง (2564, หน้า 23) กล่าวถึง ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นกระบวนการบริหารที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเป็นการสร้างความมั่นใจแก่นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาต่อ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุภาพร ติงนัย (2565, หน้า 23–24) ที่กล่าวถึง ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการประกันคุณภาพการศึกษา สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานเป็นอย่างมาก การนำปัจจัยการบริหาร อันได้แก่ ทรัพยากร เครื่องมือ กำลังคน หรือวิธีการที่ใช้ในกระบวนการบริหารมาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการบริหารงานจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาและสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา คือ นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตในสังคมท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ได้อย่างมีความสุข ส่งผลให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษาตั้งไว้และทำให้เกิดความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งตรงตามการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 6–7) สอดคล้องกับ พงษ์พันธ์ แซ่แต้ (2560, หน้า 149) ศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารงานกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2566–2570 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (2565, หน้า 31) มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) พบว่า ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 มาตรฐานที่ 1 มาตรฐานที่วัดด้วยการจัดการศึกษาผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้ มีประเด็นที่เป็นจุดอ่อนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของหน่วยงาน การปฏิบัติงานบางส่วนมีปัญหาและอุปสรรค บุคลากรบางส่วนขาดความร่วมมือในการทำงาน ช่องทางการพัฒนาบุคลากรไม่หลากหลาย และอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีไม่เพียงพอ ซึ่งประเด็นปัญหาที่พบเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่เกิดจากการประกันคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่กำหนดให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จึงมีนโยบายให้สถานศึกษาดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2, 2565, หน้า 59) จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและสนใจศึกษา ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะสามารถนำมาเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปศึกษา และใช้ในการพัฒนาการศึกษาและยกระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งกำหนดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
4. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้มีนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

ปัจจัยการบริหาร หมายถึง ปัจจัยที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการกำหนดแนวทาง วางแผน จัดการ และการควบคุม กำกับดูแลเพื่อสนับสนุนให้การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำให้การ

บริหารงานในโรงเรียนมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อการดำเนินงานต่าง ๆ และต่อจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างสูงสุด มี 5 ด้าน ดังนี้

ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง มีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกัน บุคลากรมีความสัมพันธ์แบบเป็นมิตรที่ดีต่อกัน มีความเชื่อที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ มีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันในการทำงาน มีการยอมรับในความสามารถและให้เกียรติซึ่งกันและกัน คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมของสถานศึกษา

ด้านบุคคล หมายถึง การวางแผนการบริหารงานบุคคลอย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา และนำความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ และปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาและสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการบริหาร มีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ทันสมัยและเพียงพอกับการปฏิบัติงาน ใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างงานและการสื่อสาร มีการวางแผนจัดหาอุปกรณ์สื่อและเทคโนโลยีที่ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เรียนรู้และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานเป็นอย่างดี

ด้านภาวะผู้นำ หมายถึง ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น อุทิศตน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและเกิดประสิทธิผล มีการใช้อำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับและปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ กระตุ้นให้บุคลากรเกิดความร่วมมือ และความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้สำเร็จ และผู้บริหารสามารถดำเนินงานเพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ด้านวัฒนธรรมองค์กร หมายถึง การกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีแนวปฏิบัติให้บุคลากรได้ปฏิบัติ เพื่อเสริมวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารยอมรับความคิดเห็นใหม่ ๆ ของบุคลากร กำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบวินัย และค่านิยมที่สร้างความผูกพันของคนในสถานศึกษา บุคลากรเห็นคุณค่าของการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันร่วมกันและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและเกื้อกูลกัน

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยบุคลากรในสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับ ดูแล สถานศึกษา ตามแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ดังนี้

การกำหนดมาตรฐานการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพภายในอย่างชัดเจน กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา มากำหนดเป็นมาตรฐานของสถานศึกษา ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำหนดมาตรฐาน มีการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในภายนอกโรงเรียนรับทราบ

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา โดยเป็นกระบวนการคิดและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์อย่างรอบด้าน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายและชัดเจน เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร โดยแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่จัดทำมีการวัดและประเมินที่หลากหลายและ

สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้สถานศึกษามีการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยมีแผนการดำเนินงานกิจกรรม โครงการของสถานศึกษา มีการกำหนดกิจกรรม วิธีการ งบประมาณ ทรัพยากร และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติตามกรอบระยะเวลา โครงการกิจกรรมที่กำหนดไว้

การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการแต่งตั้งครูและบุคลากรของสถานศึกษาเป็นคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง วางระบบการทำงานและมอบหมายการติดตามตรวจสอบระดับสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

การติดตามผลการดำเนินงาน หมายถึง สถานศึกษามีการติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามแผนให้บรรลุตามเป้าหมายตามตัวชี้วัดความสำเร็จตามกระบวนการบริหารจัดการศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้กับบุคลากรในสถานศึกษา กำหนดให้มีการรายงานผลการติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง นำผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเอง มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง หมายถึง สถานศึกษาจัดทำสรุปรายงานผลการประเมินตนเองประจำปี เป็นการแสดงผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีของสถานศึกษา มีการสะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหาร จัดการศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนโดยนำเสนอผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในปีการศึกษา 2566

ครู หมายถึง ข้าราชการครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในปีการศึกษา 2566

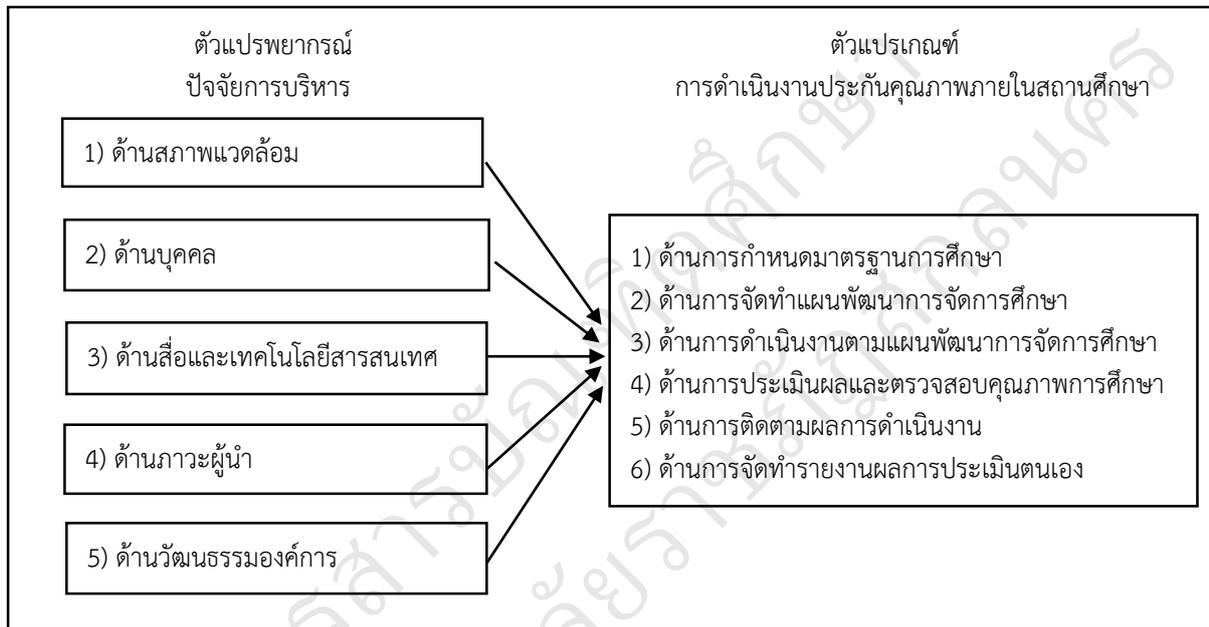
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัจจัยการบริหารโดยสังเคราะห์ตามแนวคิดของ สเตียร์ส (Steers, 1977 อ้างถึงใน วิริศรา อรุณกิตติพร, 2561, หน้า 21), มาร์ควาร์ดท์ และเรย์โนลด์ (Marquardt & Reynolds, 1994 อ้างถึงใน กนกรัฐ ธรรมรักษ์, 2566, หน้า 40–41), เมอร์กัทรอยด์ และมอร์แกน (Murgatroyd & Morgan, 1994 อ้างถึงใน พงศกร ปันปัญญา, 2566, หน้า 53), ไคเซอร์ (Kaiser, 2000 อ้างถึงใน วรณิ เคนสมุท, 2560, หน้า 47–49), ฮอย และมิเกล (Hoy & Miskel, 2001 อ้างถึงใน ญัฐดนัย วงษาเนา, 2564, หน้า 21–22), สำนักงานบริหารบุคคลและนิติการ (2559 อ้างถึงใน สุกัญญา นามธรรม, 2565, หน้า 38–39), ยุทธศักดิ์ ไชยสีหา (2556, หน้า 144 อ้างถึงใน จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ, 2564, หน้า 27), อนุพงศ์ ไชยบุตร (2564, หน้า 30–47), จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ (2564, หน้า 32–61), ทศนีย์ อุทัยแสน (2565, หน้า 28–34) ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาความสอดคล้องของตัวแปรที่มีความถี่ 5 หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้ปัจจัยการบริหาร 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านบุคคล 3) ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านภาวะผู้นำ และ 5) ด้านวัฒนธรรม

องค์การ สำหรับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2563, หน้า 17) มาเป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรวิจัย การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน และ 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดพื้นฐานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 112 โรงเรียน รวม 1,365 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2566, หน้า 6-10)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 302 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหาร และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือวิจัย

2. กำหนดวัตถุประสงค์ และลักษณะของเครื่องมือ

3. ร่างข้อคำถามจากนิยามศัพท์เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2564, หน้า 19)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่าย และเนื้อหาที่กำหนดให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องของการใช้ภาษา (Wording) โดยใช้วิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ของการวิจัย (IOC: index of item-objective congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มาปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202–204) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .99

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. เขียนคำร้องต่องานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

2. ผู้วิจัยนำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบส่งผ่านระบบออนไลน์ ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยสแกนคิวอาร์โค้ดทำแบบสอบถามผ่านทางระบบออนไลน์

3. เมื่อได้รับผลการทำแบบสอบถามผ่านทางระบบออนไลน์แล้ว ผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล

4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารและระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

4. วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับปัจจัยการบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

ปัจจัยการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านสภาพแวดล้อม	4.15	.50	มาก
2. ด้านบุคคล	4.22	.48	มาก
3. ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.20	.50	มาก
4. ด้านภาวะผู้นำ	4.24	.49	มาก
5. ด้านวัฒนธรรมองค์กร	4.28	.45	มาก
เฉลี่ยรวม	4.22	.42	มาก

จากตาราง 1 ปัจจัยการบริหาร ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .45) ด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = .49) ด้านบุคคล ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .48) ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .50) และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .50) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ดังนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.47	.40	มาก
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.49	.38	มาก
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.51	.36	มากที่สุด
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.46	.38	มาก
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน	4.48	.38	มาก
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.49	.40	มาก
เฉลี่ยรวม	4.48	.32	มาก

จากตาราง 2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .32) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .36) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .38) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .40) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = .38) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .40) และด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .38) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตาราง 3 ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X	Y
X ₁	1.000						
X ₂	.267**	1.000					
X ₃	.293**	.361**	1.000				
X ₄	.298**	.297**	.409**	1.000			
X ₅	.387**	.334**	.297**	.375**	1.000		
X	.346**	.471**	.437**	.457**	.429**	1.000	
Y	.536**	.604**	.563**	.601**	.704**	.814**	1.000

** p < .01

จากตาราง 3 พบว่า ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .814$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ($r_{x_5y} = .704$) ด้านบุคคล ($r_{x_2y} = .604$) ด้านภาวะผู้นำ ($r_{x_4y} = .601$) ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ($r_{x_3y} = .563$) และด้านสภาพแวดล้อม ($r_{x_1y} = .536$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E. _b	β	t	sig
ค่าคงที่ (a)	.815	.108		7.553**	.000
ด้านวัฒนธรรมองค์กร (x ₅)	.295	.023	.393	12.870**	.000
ด้านบุคคล (x ₂)	.162	.017	.284	9.637**	.000
ด้านภาวะผู้นำ (x ₄)	.140	.018	.236	7.740**	.000
ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (x ₃)	.118	.019	.194	6.405**	.000
ด้านสภาพแวดล้อม (x ₁)	.106	.016	.180	6.131**	.000

R = .892, R² = .796, S.E._{est} = .142, F = 37.588, P = .000

** p < .01

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยการบริหาร 5 ด้าน ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับตามอำนาจพยากรณ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กร (x₅) ด้านบุคคล (x₂) ด้านภาวะผู้นำ (x₄) ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (x₃) และด้านสภาพแวดล้อม (x₁) มีค่าประสิทธิ์ภาพในการพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .796 แสดงว่าปัจจัยการบริหาร ทั้ง 5 ด้านสามารถร่วมกันทำนายการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 79.60

และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$Z'Y = .393Z_5 + .284Z_2 + .236Z_4 + .194Z_3 + .180Z_1$$

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจซึ่งนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การศึกษาเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยมีการกำหนดแนวทาง วางแผน จัดการ และควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนให้การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำให้การบริหารงานสถานศึกษามีคุณภาพเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อการดำเนินงานต่าง ๆ และต่อจัดการศึกษาอย่างสูงสุด ซึ่งตรงกับแนวคิดของ สเตียร์ส (Steers, 1977 อ้างถึงใน วริศรา อรุณกิตติพร, 2561, หน้า 21) กล่าวว่า องค์การจะประสบความสำเร็จได้เมื่อผู้บริหารมีความสามารถที่จะกำหนดลักษณะของเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้อย่างจำเพาะเจาะจงและชัดเจน ดังนั้น ปัจจัยการบริหารจึงเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์พันธ์ แซ่แต้ (2560, หน้า 151) เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ได้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรในสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับ ดูแลสถานศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, หน้า 4) ระบุว่า สถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา และนำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าวมาใช้เป็นฐานในการวางแผนพัฒนามาตรฐานหรือพัฒนาเป้าหมาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธรรมตรีวิเศษ (2562, หน้า 119) เรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจัยการบริหาร ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านบุคคล ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาวะผู้นำ และด้านวัฒนธรรมองค์กร ถือเป็นปัจจัยการบริหารที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ สรรวุธ วิบูลย์กุล (2565, หน้า 38) กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานกับองค์การใดองค์การหนึ่งได้ และการบริหารสามารถนำมาใช้สำหรับผู้บริหารทุกระดับชั้นขององค์การ โดยมีหลักเกณฑ์ซึ่งกำหนดจากการวิเคราะห์โดยรอบขอบเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรและบุคลากร สามารถเพิ่มความเป็นมืออาชีพให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูสามารถพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนจะนำไปสู่การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การมุ่งสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ปัจจัยการบริหารกับจึงมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะปัจจัยการบริหารจะมีส่วนช่วยให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุพงศ์ ไชยบุตร (2564, หน้า 147–148) พบว่า ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สามารถอธิบายเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1) ด้านสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและเอื้อต่อการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างเป็นมิตรที่ดีต่อกัน สามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันในการทำงาน ยอมรับในความสามารถและให้เกียรติซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ มาร์ควาร์ด และเรย์โนลด์ (Marquardt & Reynolds, 1994 อ้างถึงใน กนกรัฐ ธรรมรักษ์, 2566, หน้า 41) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเป็นบรรยากาศภายในองค์กรที่สนับสนุนจุดมุ่งหมายของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานนั้น กล่าวคือ การพัฒนาศักยภาพของความเป็นมนุษย์ การเคารพสิทธิศักดิ์ศรีซึ่งกันและกัน การยอมรับในความแตกต่างของบุคคล มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ความเป็นมนุษย์โดยมีความสมดุลระหว่างความต้องการของบุคคล และองค์การแห่งการเรียนรู้และพัฒนาเพื่อที่จะทำงานได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุพงศ์ ไชยบุตร (2564, หน้า 148-149) เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2) ด้านบุคคลส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการบริหารงานบุคคลอย่างเป็นระบบ โดยการแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายมาปฏิบัติงาน และส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะครู เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ (2564, หน้า 45) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ความชำนาญในการทำงาน การเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรสามารถทำได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม ปฐมนิเทศ เข้าร่วมสัมมนา เพื่อให้บุคลากรนั้น ๆ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชกอภ แก้วใจ (2563, หน้า 91-92) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านลักษณะของบุคลากรส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3) ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหาร โดยมีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เรียนรู้และเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สอดคล้องกับ ทศนะของ ธิตาภา จันปุม (2564, หน้า 51-52) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้โรงเรียนสื่อพื้นฐานที่จำเป็นตามหลักที่ทันสมัยและเพียงพอ มีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการเรียนการสอน มีนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่พร้อมต่อการศึกษาค้นคว้า มีการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพใช้งานเป็นอย่างดี มีครูที่มีความรู้ความสามารถในการผลิตพัฒนาและเลือกใช้สื่อนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์พันธ์ แซ่แต่ (2560, หน้า 142-143) เรื่อง ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านการใช้เทคโนโลยี ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

4) ด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่น อุทิศตน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและเกิดประสิทธิผล โดยมีการใช้อำนาจ ทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความร่วมมือและความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ อภิสิทธิ์ ทนคำดี (2560, หน้า 51) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำใช้อิทธิพลและอำนาจที่มีของตน

กระตุ้นชี้แนะ จูงใจให้บุคคลอื่นเกิดการยอมรับ มีความเต็มใจและกระตือรือร้นปฏิบัติงานให้สำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ จันทับ (2565, หน้า 166) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยการบริหารด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5) ด้านวัฒนธรรมองค์กรส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีแนวปฏิบัติ กำหนดกฎเกณฑ์ และค่านิยมให้บุคลากรได้ปฏิบัติเพื่อเสริมวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เมอร์กาทรอยด์ และมอร์แกน (Murgatroyd & Morgan, 1994 อ้างถึงใน พงศกร ปิ่นปัญญา, 2566, หน้า 53) กล่าวว่า องค์กรที่ประสบความสำเร็จจะสร้างวัฒนธรรมโดยยึดถือว่าการสร้างวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด สถานภาพต่าง ๆ เป็นเรื่องรองในการปฏิบัติงาน มีการให้รางวัลโดยผ่านการทำงานเป็นทีม มีการพัฒนาและการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร ตะนัย (2565, หน้า 100) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารและการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยปัจจัยการบริหาร ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ตามแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ แล้วคัดสรรนำมาเป็นกรอบแนวคิดได้ปัจจัยการบริหาร 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านบุคคล 3) ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านภาวะผู้นำ และ 5) ด้านวัฒนธรรมองค์กร ส่วนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในพิจารณาจากแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2563, หน้า 17) มาเป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรวิจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน และ 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหาร ด้านวัฒนธรรมองค์กรส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุด เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีแนวปฏิบัติ กำหนดกฎเกณฑ์ และค่านิยมให้บุคลากรได้ปฏิบัติเพื่อเสริมวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 302 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2566 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหาร ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านบุคคล ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาวะผู้นำ และด้านวัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 79.60 กล่าวคือ ถ้าผู้บริหารสถานศึกษา มีปัจจัยการบริหาร ทั้ง 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น จะสามารถกำหนดแนวทาง วางแผน จัดการ และการควบคุมกำกับดูแลสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สามารถส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ควรส่งเสริมการจัดบรรยากาศให้เหมาะสมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานมากขึ้น โดยการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันอย่างเป็นมิตรที่ดีต่อกัน มีความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันในการทำงาน มีการยอมรับในความสามารถ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน

1.2 จากการศึกษา พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ควรมีการแต่งตั้งครูและบุคลากรของสถานศึกษาเป็นคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาอย่างชัดเจน และมีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

1.3 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยการบริหารส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ดังนั้น สามารถนำเอาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มาดำเนินการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

2.2 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยแยกพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ละเอียด และตรงตามบริบทของสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อที่จะได้ข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัฐ ธรรมรักษ์. (2566). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- จักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชธภพ แก้วใจ. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ฐิตาภา จันทน์. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา Mukdahan. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐนันท์ วงษาเนา. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทัศนีย์ อุทัยแสน. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา Covid-19 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในนครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.

- ทิพวรรณ อ่วมทอง. (2564). แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พงศกร ปั้นปัญญา. (2566). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดเทศบาลใน จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- พงษ์พันธ์ แซ่แท้. (2560). ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียน นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรณิ์ เด่นสมุทร. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก สังกัดสำนักงานเขต หนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- วิศรดา อรุณกิตติพร. (2561). ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวรรณ จันทับ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สรารุช วิบูลย์กุล. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2566–2570. ชลบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน.
- _____. (2566). ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา ปีการศึกษา 2566. ชลบุรี: กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ้ง.
- _____. (2565). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566–2567). กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุกัญญา นามธรรม. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุธรรม ตรีวิเศษ. (2562). สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุภาพร ติชนัย. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อนุพงศ์ ไชยบุตร. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อภิสิทธิ์ ทนาคดี. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.